

สภกรณ์ออมทรัพย์เศรษฐี จักัด

มีผลงานวิจัยของฝรั่งเมื่อหลายปีก่อน เกี่ยวกับนิสัยเฉพาะของคนไทยที่มีผลทำให้ความเจริญของประเทศไทยเป็นไปได้อ่อนช้ากว่ามี 4 อย่าง คือ **ขี้เกียจ - ขี้โกง - ขี้หวด - ขี้ฉ้อฉล**

สอดคล้องกับงานวิจัย ของ “มูลนิธิคนไทย” ที่สำรวจความคิดเห็นประชาชน 100,000 คน จาก 77 จังหวัด พบว่าคนไทยมองตัวเองในเชิงลบว่า เป็นคนชอบมีหน้ามีตาในสังคม 87 % ชอบพึ่งพาโชคชะตา 81 % และไม่ซื่อตรงเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว 61 %

และการสอบถามความเห็นผ่าน “เฟซบุ๊ก” ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่พบว่านิสัยที่ควรปรับแก้ของคนไทย คือ ฟุ่มเฟือย วัตถุนิยม ความคิดแตกแยก ขาดการวิเคราะห์ ขาดความสามัคคี เห็นแก่พวกพ้อง ไม่ซื่อสัตย์ เล่นการพนัน ติดสินบน ติดเกม ติดยาเสพติด มีความเชื่องมง่าย ไม่ตั้งใจเรียน และความเห็นที่ตรงกันมากที่สุดก็คือ ขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพกฎเกณฑ์ กติกาของสังคม

ถึงแม้ว่าความมีน้ำใจจะเป็นจุดเด่นของคนไทยที่พิสูจน์ให้เห็นบ่อยครั้ง เช่นเหตุการณ์สึนามิถล่มได้ในปี 2547 หรือมหาอุทกภัยในปี 2554 ที่ทำให้ทั่วโลกได้ซาบซึ้ง แต่ก็ยังมีภาพสะท้อนให้เห็นถึงความไร้ระเบียบวินัยของคนไทยชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นแก๊งแย่ง แซงคิว เวียนรับของ การถือโอกาสโกงราคาทำกำไร และมักจะถูกนำไปเปรียบเทียบกับ **ความมีวินัยของญี่ปุ่น** จากเหตุการณ์สึนามิถล่มในปี 2554 ที่แม้จะอยู่ในช่วงภัยพิบัติขาดอาหาร แต่เมื่อมีการแจกของช่วยเหลือ ชาวญี่ปุ่นก็ยังคงเข้าแถวรับของอย่างเป็นระเบียบ ไม่มีการยื้อแย่งกัน ซึ่งนั่นคือสำนึกในความเป็น **“พลเมือง”** ของชาวญี่ปุ่น ที่มองผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าเรื่องส่วนตัว

คำว่า **“พลเมือง”** ที่แปลได้ว่า **“กำลังของเมือง”** จึงถูกหยิบยกมาตั้งคำถามว่า จะสร้างให้เกิดขึ้นได้อย่างไร **ศ.(พิเศษ)วิชา มหาคุณ กรรมการ ป.ป.ช.** กล่าวว่าคนไทยยังมอง **“ความดีแบบเข้าข้างตัวเอง”** คือมองว่าสิ่งใด ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้องคือความดี ไม่ได้มองว่าอะไรที่ตัวเองนั้นต้องดีทั้งต่อตัวเองและต้องดีต่อคนอื่นด้วย เราจึงเห็นสภาพไร้ระเบียบวินัยหรือการพร้อมที่จะทำผิดทุกเมื่อ หากตรวจสอบไม่เห็น

ทวิชา ณ นคร ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกาญจนาภิเษก มีคำชวนคิดว่า **“โลกเราไม่ได้มีคนชั่วเยอะ แต่ที่เยอะนั้นกลับเป็นคนดีที่ยืนเฉยๆ”** เพราะคนดีที่ไม่ยืนเฉยเท่านั้นที่จะสามารถนับให้เป็น **“พลเมือง”** ได้

รศ.ดร.ปริญญญา เทวานฤมิตรกุล ได้สรุปรวมคุณสมบัติของการเป็น **“พลเมือง”** ไว้ 6 ประการ คือ มีความรับผิดชอบในตนเอง, เคารพสิทธิผู้อื่น, เคารพความแตกต่าง, เคารพหลักความเสมอภาค, เคารพกติกา และมีส่วนร่วมแก้ปัญหา **“ปัญหาการโกงกินนั้น ต่อให้แก้กฎหมายให้ตาย หรือจะมี ป.ป.ช. อีกก็ซุด ก็ไม่มีทางแก้ปัญหาได้ เพราะปัญหาคอร์รัปชันเป็นแค่อยอดของภูเขาน้ำแข็ง แต่ฐานที่ซ่อนอยู่ข้างใต้มีลิ้นี่เรื่องใหญ่ เพราะมันคือคนไทยทุกคน ที่เป็นสังคมของการให้สินบน”** หากประชาชนในประเทศ ไม่ทำตัวให้เกิดประโยชน์หรือสร้างปัญหา จาก **“พลเมือง”** ก็จะเปลี่ยนไปเป็น **“ภาระเมือง”**

ไม่ต่างจากความเห็นของ **สมหมาย ปาริฉัตร อนุกรรมการ กนป.** ที่มองว่า หากคนไทยเลิกนิสัยชอบโทษแต่คนอื่น มองให้เห็นความผิดพลาดของตัวเอง และเริ่มจากการแก้ปัญหาที่ตัวเองก่อน จึงจะถือว่ามี การเริ่มต้นที่ดี

นิสัยของ **“ไทยแท้”** ของจริงยังมีอีกหลายอย่าง ที่ฝรั่งยังเข้าไม่ถึง เช่น **“ขี้กร่าง”** นิสัยชอบเบ่ง ซึ่งอยู่คู่คนไทยมานาน ดังวลี **“รู้มัยว่า ตุ..ลูกใคร”** รวมถึงนิสัย **“ขี้จู้”** ที่คนไทยเป็นกันตั้งแต่เด็กยันแก่ แม้กระทั่งคนใหญ่คนโตของบ้านเมืองยังโกหกตาใส แล้วยังกลับบอกว่าเป็น **“White lie”** ได้อีกด้วย

ว่าไปแล้วลักษณะนิสัย **“ขี้เกียจ - ขี้โกง - ขี้หวด - ขี้ฉ้อฉล - ขี้กร่าง - ขี้จู้”** เป็นคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่ไม่น่าเป็นห่วงมากนัก แต่ **การขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพกฎเกณฑ์ กติกาของสังคม** ต่างหากที่เป็นลักษณะนิสัยที่จะสร้างปัญหาให้กับสังคมโดยรวม ที่จะต้องแก้ไข